

BARAZIA GJINORE DHE FUQIZIMI I GRAVE NGA ZONAT RURALE, PËRMES PËRFSHIRJES NË TREGUN E PUNËS

RAPORT AUDITIMI PERFORMANCE

PËRMBLEDHJE

BARAZIA GJINORE DHE FUQIZIMI I GRAVE NGA ZONAT RURALE, PËRMES PËRFSHIRJES NË TREGUN E PUNËS

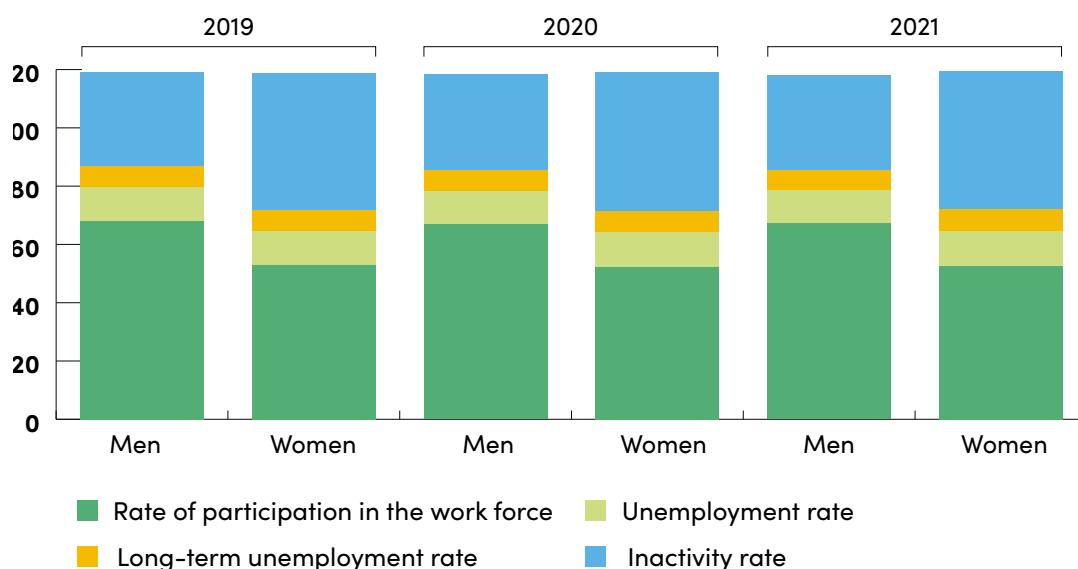
RAPORT FINAL I AUDITIMIT
TË PERFORMANCËS

PËRMBLEDHJE

Tiranë 2024

Konteksti

Nga të dhënat e administruara nga AKPA, konstatohet se niveli i papunësisë, është më i theksuar tek gratë, banorët në zonat rurale dhe personat me arsimim më të ulët etj...

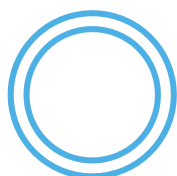

Sipas këtyre të dhënave dhe atyre të tjera publike lidhur me këtë temë, si dhe në përputhje me Planin Vjetor të Punës, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka kryer Auditimin e Performancës me temë *“Barazia gjinore dhe fuqizimi i grave nga zonat rurale, përmes përfshirjes në tregun e punës”*.

Auditimi kishte si objektiv kryesor vlerësimin e efektivitetit të politikave kombëtare të punësimit të grave në zonat rurale, duke u fokusuar kryesisht në drejtim të:

- Vlerësimin të programeve të nxitjes së punësimit nëse këto programe kanë qenë të diversifikuara dhe të përshtatura për rajone të veçanta, mbi baza gjinore;
- Vlerësimin të ofrimit të kushteve që lehtësojnë punësimin e grave nga zonat rurale, sikurse është investimi në shërbime publike, çerdhe dhe kopshte për fëmijët, apo transport nga zonat rurale në zonat urbane dhe në qendrat e punës;
- Bashkëpunimit dhe koordinimit midis Njësive të Vetëqeverisjes Vendore dhe Agjencisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive në punësimin e grave, ku përfshihen edhe gratë në zonat rurale.

Për të vlerësuar politikat kombëtare të punësimit për gratë në zonat rurale, ne u fokusuam në auditimin e institucioneve në nivel qendror dhe vendor.

Objektivi i auditimit

Të vlerësojë nëse politikat kombëtare të punësimit, përfshijnë punësimin e grave nga zonat rurale.

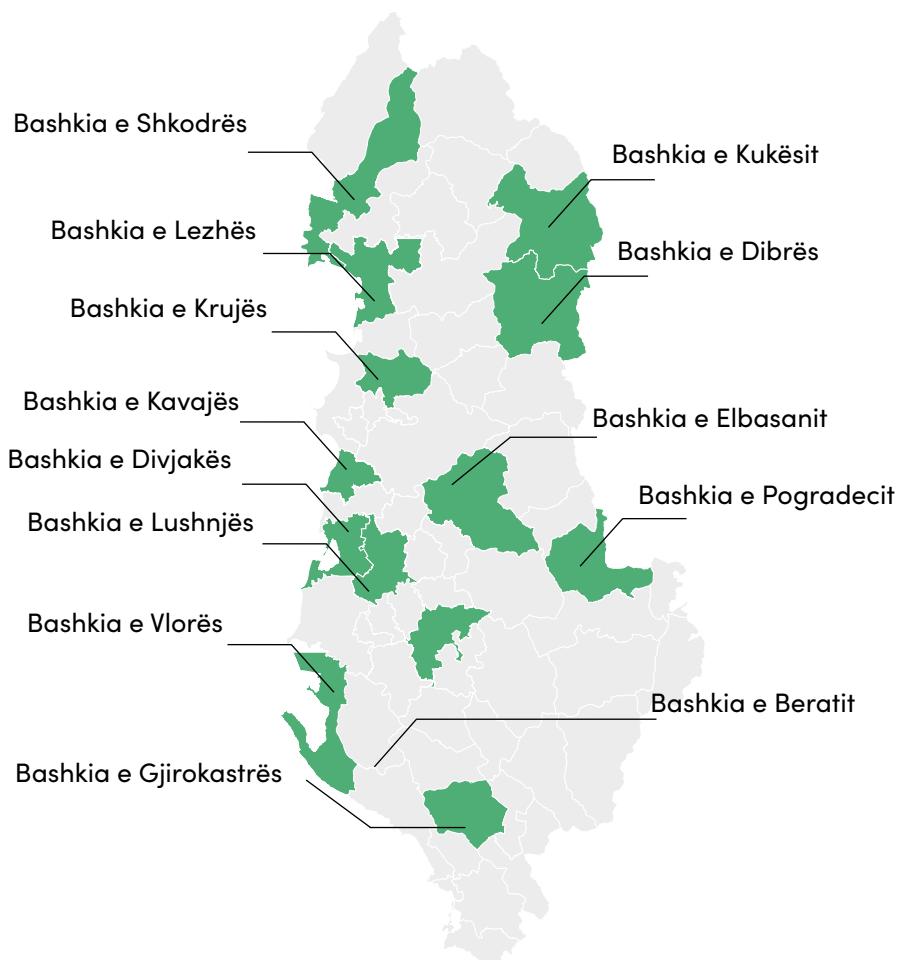
Periudha nën auditim

2019 – 2023

Subjektet nën auditim

- Institucioni në nivel qendror:
 - o Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive
- Institucioni në nivel vendor:
 - o 13 Njësi të Vetëqeverisjes Vendore

Qasja e auditimit

1. Qasje e orientuar drejt problemit (Qasje e auditimit e bazuar në risk)
2. Qasje e orientuar drejt rezultateve

Fushat e audituara

- Programet e nxitjes së punësimit;
- Investimet e kryera nga qeverisja qendrore dhe ajo vendore në përmirësimin e infrastrukturës që mbështet punësimin e grave në zonat rurale;
- Bashkëpunimi midis institucioneve qendrore dhe vendore për të kontribuar në punësimin e grave nga zonat rurale;
- Monitorimi i zbatimit të politikave të punësimit.

Gjetjet, konkluzionet dhe rekomandimet kryesore të auditimit

Në përfundim të auditimit, pas analizimit të të gjitha të dhënave të mbledhura dhe pas marrjes së komenteve nga subjektet e audituara, grupi i auditimit përfundoi me gjetjet, konkluzionet dhe rekomandimet e auditimit si më poshtë:

- Programet e nxitjes së punësimit të zbatuara nga AKPA për periudhën 2020-2023 janë të përgjithshme, nuk kanë në fokus gratë dhe në veçanti gratë në zonat rurale. Këto programe parashikohet të zbatohen në të gjithë vendin dhe fokusohen te grupet vulnerabël, por nuk evidentohet se në çfarë mase janë të zbatueshme në zonat rurale.
- Ka më shumë punëkërkuar të papunë të regjistruar në zonat rurale sesa në zonat urbane. Raporti i papunësisë së grave të regjistruara në zonat rurale është 53,6 % e totalit dhe 7,4 % e tyre janë kryefamiljare.
- Të gjitha bashkitë e audituara, nuk sigurojnë shpërndarje të barabartë të çerdheve dhe kopshteve ndërmjet zonave rurale dhe urbane, gjë që tregon më së shumti mungesën e çerdheve.
- Shërbimet e punësimit të ofruara nga Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive, nuk janë plotësisht të bashkërenduara me njësitë e vetëqeverisjes vendore. Komunikimi midis strukturave qendrore dhe vendore, nuk identifikon nevojat e grave në përgjithësi dhe atyre të zonave rurale në veçanti.
- Edhe pse Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive e ka monitoruar periodikisht zbatimin e aktiviteteve të përcaktuara për t'u realizuar me qëllim arritjen e objektivave të Strategjisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive 2019-2022, nuk konstatohet se si janë përdorur konkretisht rezultatet e monitorimit për të përmirësuar politikat e punësimit, apo cilat janë përmirësimet specifike që janë bërë në referencë të rezultateve të monitorimit.
- Qasja e grave në tregun e punës dhe puna e denjë, janë elemente shumë të rëndësishëm për të mbështetur fuqizimin ekonomik të tyre, por të dhënat në lidhje me programet e nxitjes së punësimit, nuk tregojnë ndonjë masë të marrë për punësimin e grave në zonat rurale.
- Aktualisht, edhe pse ka një bashkëpunim mes Agjencisë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive dhe bashkive, nuk mund të themi se ofrohen shërbime efektive për punëkërkuar, përfshirë gratë e zonave rurale. Shkëmbimi i informacionit ndërmjet institucioneve qendrore dhe njësite të vetëqeverisjes vendore, nuk adreson problemet që pengojnë gratë e zonave rurale të jenë pjesë e tregut të punës.
- Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive, duhet të fokusohet në nevojat reale të grave në zonat rurale për të ofruar shërbime të programeve të punësimit, shërbime trajnimi dhe sisteme informacioni për tregun.
- Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, në përputhje me strategjitë e tyre rajonale për zhvillimin e zonave rurale, duhet të marrin masa për vlerësimin e nevojave për çerdhe dhe kopshte në territorin e tyre dhe më pas të hartojnë plane specifike investimi.
- Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive në bashkëpunim me Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, duhet të marrin masa për identifikimin e nevojave të grave rurale për rritjen e pjesëmarrjes së tyre në tregun e punës, si dhe të planifikojnë fonde për financimin e programeve për nxitjen e punësimit të tyre.
- Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive, duhet të analizojë rezultatet e monitorimit të Strategjisë Kombëtare të Punësimit dhe të ndërmarrë aktivitete specifike që adresojnë problemet e theksuara nga këto rezultate monitorimi.

